เตือนใจ ภักดีพรหม: ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถของผู้ดูแลในการดูแล ผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม (SELECTED FACTORS RELATED TO CAREGIVERS' CAPABILITIES IN CARING FOR OLDER PERSONS WITH DEMENTIA) อ. ที่ปรึกษา: ผศ. ร.อ.หญิง ดร. ศิริพันธุ์ สาสัตย์, 170 หน้า. ISBN 974-14-2434-5

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อศึกษาปัจจัย คัดสรรของผู้คูแล ได้แก่ ระยะเวลาในการคูแล ความรู้เกี่ยวกับการคูแล สัมพันธภาพระหว่างผู้ดูแลและผู้สูงอายุ การ สนับสนุนทางสังคม และปัจจัยของผู้สูงอายุ ได้แก่ สมรรถภาพสมอง ระดับความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน ปัญหาด้านพฤติกรรมและจิตใจ กับความสามารถของผู้คูแลในการคูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้คูแลในครอบครัวของผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุที่ได้รับการวินิจจัยจากแพทย์ว่ามีภาวะสมองเสื่อม จำนวน 130 คู่ ที่มารับบริการที่คลินิกความทรงจำหรือคลินิกประสาทจิตเวช โรงพยาบาลรามาธิบดี โรงพยาบาล สุราษฎร์ธานี และโรงพยาบาลสวนสราญรมย์ ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบประเมิน ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับการคูแล แบบประเมิน สัมพันธภาพระหว่างผู้คูแลและผู้สูงอายุ แบบประเมินการสนับสนุนทางสังคมของผู้คูแล แบบประเมินระดับ ความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุ แบบทระเมินการสนับสนุนทางสังคมของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม และแบบประเมินความสามารณของผู้ดูแลใหารดูแลผู้สูงอายุที่มีภารสมองเสื่อม และแบบประเมินความสามารณของผู้ดูแลใหารดูแลผู้สูงอายุที่มีภารสมองเสื่อม ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความเที่ยงจากการคำนวณค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 81, 81, 84, 84 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คำความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหลัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

- 1. ความสามารถของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมอยู่ในระดับสูง ($\overline{\mathbf{x}}=4.30$)
- 2. ระยะเวลาในการดูแล ความรู้เกี่ยวการดูแล สัมพันธภาพระหว่างผู้ดูแลกับผู้สูงอายุ และการสนับสนุน ทางสังคมของผู้ดูแล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r = .236, .184, .528, .176 ตามลำดับ)
- ความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมมีความสัมพันธ์ทางลบกับ
 ความสามารถของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r = -.316)
- 4. สมรรถภาพสมองและปัญหาด้านพฤติกรรมและจิตใจของผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเลื่อมไม่มีความสัมพันธ์ กับความสามารถของผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม

4777578036: MAJOR NURSING SCIENCE

KEY WORD: CAREGIVERS' CAPABILITIES IN CARING/ OLDER PERSONS/DEMENTIA.

TUANJAI PUKDEEPROM: SELECTED FACTORS RELATED TO CAREGIVERS'

CAPABILITIES IN CARING FOR OLDER PERSONS WITH DEMENTIA. THESIS

ADVSIOR: ASST. PROF. CAPT. SIRIPHAN SASAT, Ph.D., 170 pp. ISBN 974-14-2434-5

The purpose of this descriptive research were to study caregivers' capabilities in caring for older persons with dementia and relationships between caregiver's factors were duration of care, knowledge in caring, caregiver and elderly relationships, social support, and elderly's factors were cognitive status, abilities to perform activity of daily living, behavioral and psychological symptoms of dementia, and caregivers' capabilities in caring for older persons with dementia. Participants were 130 family caregivers and 130 older persons with dementia at memory and neuropsychiatric clinics at Ramathibodi Hospital, Suansaranrom Hospital and Suratthani Hospital, and were selected by multi-stage random sampling technique. Research instruments were demographic questions, knowledge in caring, caregiver and elderly relationships, social support, Mini-Mental State Examination-Thai version, Barthel ADL Index, Behavioral pathology in Alzheimer's disease rating scale, and caregivers' capabilities in caring for older persons with dementia questionaires which were tested for content validities and reliabilities. The reliabilities were .81, .81, .84, .84, respectively. Data were analyzed by using SPSS for Windows, including frequency, mean, standard deviation, and Pearson's correlation.

Major findings were as follows;

- 1. Caregivers' capabilities in caring for older persons with dementia was at high level ($\overline{x} = 4.30$).
- 2. Duration of care, knowledge in caring, caregiver and elderly relationships, and social support were significantly correlated with caregivers' capabilities in caring for older persons with dementia at level of . 05 (r = .236, .184, .528, .176 respectively).
- 3. Older person's ability to perform activity of daily living was significantly negative correlated with caregiver's capability in caring for older persons with dementia at level of . 05 (r = -.316).
- 4. Cognitive status and Behavioral and Psychological Symptoms of Dementia were not correlated with caregiver's capability in caring for older persons with dementia.